

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

สุริษา หาญใจ*

สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช 80160

*อีเมลของผู้ประพันธ์บรรณกิจ: ssurisa@wu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มีนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ที่ทำการศึกษ จำนวน 224 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.96 นำเสนอข้อมูลด้วยจำนวน ร้อยละ Pearson's Chi-square test และ Fisher's exact test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 42.41 มีความต้องการที่จะศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ เหตุผลในการเรียนต่อระดับบัณฑิตศึกษาในระดับมากที่สุด ได้แก่ คณาจารย์ (42.41%) และเหตุผลส่วนตัว (40.63%) ในระดับมาก ได้แก่ หลักสูตรและการสอน (45.98%) สิ่งอำนวยความสะดวก (44.64%) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (41.52%) ความสามารถในการจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษา (40.63%) ข้อมูลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (39.73%) ชื่อเสียงของสถาบัน (39.29%) และในระดับปานกลาง ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว (49.55%) ปัจจัยต่อไปนี้อาจพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความปรารถนาที่จะศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา: เกรดเฉลี่ยระดับปริญญาตรี เหตุผลส่วนตัว การสนับสนุนจากครอบครัว ชื่อเสียงของสถาบัน คณาจารย์ หลักสูตรและการสอน ความสามารถในการจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก ข้อมูลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางเศรษฐกิจ (p-value < 0.05)

สำหรับผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จะนำผลไปสู่แนวทางการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการกำหนดกลยุทธ์สำหรับการรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักวิชา และรักษาไว้ซึ่งคุณภาพของอาจารย์ผู้สอน ความมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับทางด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรที่มีเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

คำสำคัญ: ความต้องการศึกษาต่อ บัณฑิตศึกษา สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

Factors related to the graduate study demand of the 4th year students, School of Public Health, Walailak University

Surisa Harnchai*

School of Public Health, Walailak University, Nakhon Si Thammarat, 80160, Thailand

*Corresponding author's e-mail: ssurisa@wu.ac.th

Abstract

This study aimed to investigate the factors associated with the desire to pursue graduate studies among fourth-year students in the School of Public Health, Walailak University. A total of 224 fourth-year students were included in the study, representing the entire population. Data were collected using a structured questionnaire with a reliability coefficient of 0.96. Pearson's Chi-square and Fisher's exact tests were employed to analyze the data at a significance level is 0.05.

The findings revealed that 42.41% of the fourth-year students expressed a desire to pursue graduate studies in the School of Public Health. The reasons for pursuing graduate studies at a very high level were faculty staff (42.41%) and personal reasons (40.63%), at a high level were curriculum and instruction (45.98%), facilities and amenities (44.64%), economic factors (41.52%), affordability of tuition fees (40.63%), information and outreach (39.73%), and institutional reputation (39.29%), and at a moderate level was family support (49.55%). The following factors were found to be significantly associated with the desire to pursue graduate studies: undergraduate GPA, personal reasons, family support, institutional reputation, faculty staff, curriculum and instruction, affordability of tuition fees, facilities and amenities, information and outreach, and economic factors (p-value < 0.05).

The findings of this study will be utilized by the School of Public Health, Walailak University, to inform policy development, planning, and strategies for graduate student recruitment and retention. The school will also strive to maintain the quality of its faculty, enhance its academic reputation, and ensure that its curriculum offers contemporary content relevant to current needs.

Keywords: Graduate, Study Demand, School of Public Health, Walailak University

บทนำ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นสถาบันการศึกษาที่ให้ความสำคัญในการผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับสูง ให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคใต้และของประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) มีปรัชญาและวัตถุประสงค์การจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษามุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ มีมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนาและการวิจัย บุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้ง มีความสามารถในการสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยง และบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ เปิดสอนทั้งในระดับปริญญาตรี โทและเอก

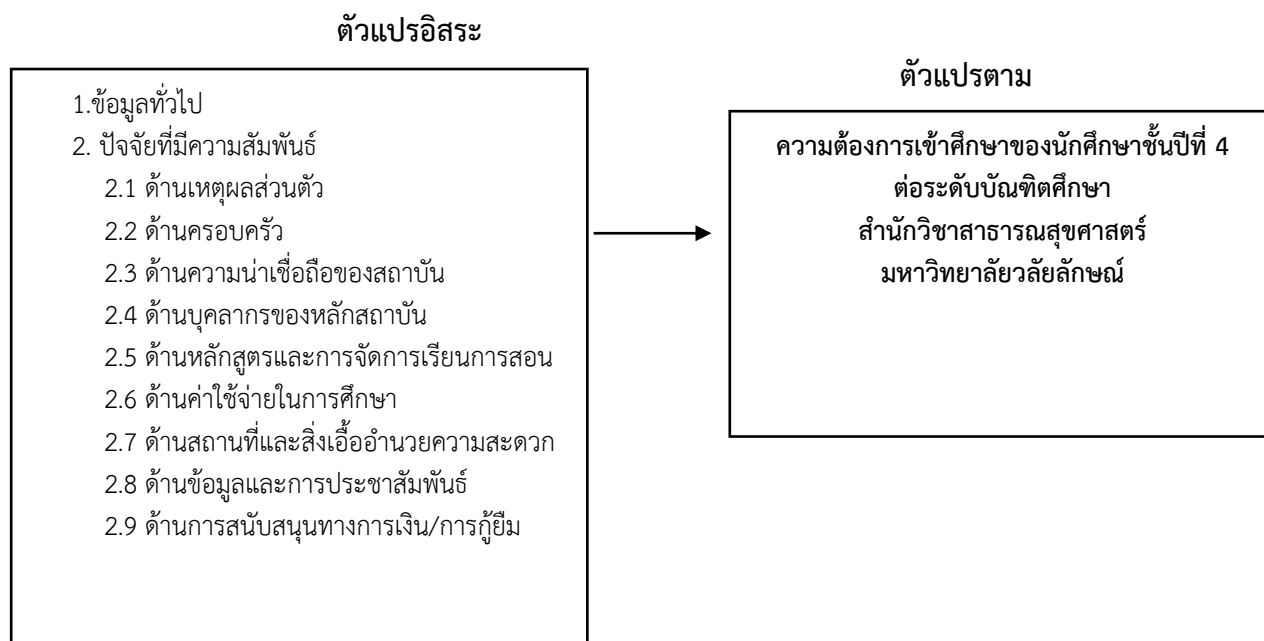
สำหรับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระดับระดับปริญญาโทและปริญญาเอก เป็นการศึกษาเพื่อต่อยอดความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาวิชาที่นักศึกษาสนใจ เพื่อสามารถคิดวิเคราะห์ นำความรู้ที่ได้ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ เป็นทางเลือกของนักศึกษาที่พยายามจะพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกสู่ความสำเร็จ ในหน้าที่การงาน สำหรับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา แต่ละคนอาจมีเหตุผล บังคับหรือแรงจูงใจที่แตกต่างกันไป อาทิ ต้องการพัฒนาตนเองให้ได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น ต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา ต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม เพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงาน ความมั่นคงในชีวิต นอกจากนี้ ยังมีแรงจูงใจในทางเศรษฐกิจ อาทิ เรียนในสาขาวิชาที่หางานทำได้ง่าย บางครั้งการเลือกเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ขึ้นอยู่กับค่านิยมของผู้ปกครอง ทำให้บุตรหลานมีโอกาสได้งานที่ดี ได้รับเงินเดือนสูง เป็นต้น แต่เนื่องด้วยปัจจุบันการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษามีการแข่งขันสูงขึ้นทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ดังนั้นมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ต้องพัฒนาคุณภาพ เพื่อดึงดูดให้นักศึกษา ทั้งเรื่องภาพลักษณ์ของสถาบัน คุณภาพการศึกษา สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ พร้อมทั้งสวัสดิการของนักศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษาที่จะทำให้เกิดแรงจูงใจต่อการสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการวางแผนในการเพิ่มจำนวนผู้สมัครเข้าศึกษาต่อและเพื่อทราบถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ ของผู้ประสงค์ศึกษาต่อที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ในการนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เพื่อนำผลไปสู่แนวทางการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการกำหนดกลยุทธ์ในการรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักวิชา และรักษาไว้ซึ่งคุณภาพของอาจารย์ผู้สอน ความมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับทางด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรที่มีเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้สนใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์มากยิ่งขึ้น และนำข้อค้นพบมาใช้เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้มีความต้องการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจแบบภาคตัดขวาง ได้รับการรับรองโครงการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เลขที่เอกสารรับรอง WUEC-22-128-01 วันที่ 27 เมษายน 2565 เก็บข้อมูลในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2565

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ได้เลือกศึกษากับประชากร (N) คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3 หลักสูตร ประกอบด้วย หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขานาฏยสังคีตศิลป์ หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาชีวอนามัยและความปลอดภัย และหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาการสาธารณสุขชุมชน จำนวน 224 คน โดยการศึกษานี้ศึกษาในนักศึกษาทั้งหมด 224 คน อัตราการตอบรับของแบบสอบถามร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีการปรับปรุงจากการศึกษาของ ศศิธร บุรณ์เจริญ (ปี 2560) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96 แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ภูมิลำเนา อาชีพของผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยครอบครัว และหลักสูตรที่กำลังศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา ความต้องการที่จะศึกษาต่อ จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ แบบเลือกตอบ จำนวน 35 ข้อ มีลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ประกอบด้วย มากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) น้อยที่สุด (1 คะแนน) และแปรข้อมูลที่ได้จากส่วนนี้ ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเป็นดัชนีในการแบ่งเป็น 5 ระดับ (ประคอง กรรณสูตร, 2542) แต่ละระดับมีค่าดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ หรือข้อคิดเห็นอื่น ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด วิเคราะห์โดยรวบรวมข้อเสนอที่สำคัญ จำนวน 1 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประสานงานไปยังหัวหน้าสาขาวิชาทั้ง 3 สาขาวิชา ชี้แจงหลักการและเหตุผลในการทำวิจัยในครั้งนี้ พร้อมขอความอนุเคราะห์ให้สาขาวิชาประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 รับทราบและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. นำส่งแบบสอบถามออนไลน์ในรูปแบบของ Google Form ให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ทุกสาขาวิชา พร้อมทั้งแนบข้อมูลชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับ

4. ผู้วิจัยทำการลงรหัสแบบสอบถาม และกรอกข้อมูลลงโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อประมวลและเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและระดับการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency)

และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาด้วยสถิติ Pearson's Chi-Square และ Fisher's Exact test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ α 0.05

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 224 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 91.07 มีอายุ 23 ปีขึ้นไป ร้อยละ 72.32 ภูมิลำเนาภาคใต้ ร้อยละ 92.86 ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 33.04 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวน้อยกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 48.21 หลักสูตรที่กำลังศึกษา อาชีวอนามัยและความปลอดภัย ร้อยละ 45.54 สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต ร้อยละ 35.71 และอนามัยสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 18.75 เกรดเฉลี่ยระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับ 2.51-3.00 ร้อยละ 46.43 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะศึกษาต่อหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ร้อยละ 42.41 โดยมีหลักสูตรที่สนใจศึกษาต่อมากที่สุด ได้แก่ หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และสุขภาพ (หลักสูตรพิเศษ : เรียนเสาร์ -อาทิตย์) ร้อยละ 76.84 รองลงมา ได้แก่ หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการสาธารณสุข (หลักสูตรนานาชาติ) ร้อยละ 22.11 และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และสุขภาพ

(หลักสูตรนานาชาติ) ร้อยละ 1.05 ซึ่งประเภทผลงานวิจัยที่ต้องการศึกษา คือ การศึกษาค้นคว้าอิสระ ร้อยละ 65.26 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (N=224)

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพศ	ชาย	20	8.93
	หญิง	204	91.07
อายุ	20-22 ปี	62	27.68
	23 ปีขึ้นไป	162	72.32
ภูมิลำเนา	ภาคใต้	208	92.86
	ภาคกลาง	12	5.36
	ภาคเหนือ	2	0.89
	ภาคภาคอีสาน	2	0.89
อาชีพของผู้ปกครอง	เกษตรกร	74	33.04
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	43	19.20
	ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/ รัฐวิสาหกิจ	46	20.54
	พนักงานบริษัทเอกชน	17	7.59
	รับจ้างทั่วไป	42	18.75
	อื่น ๆ (ว่างงาน/แม่บ้าน)	2	0.89
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	108	48.21
	10,001-20,000 บาท	35	15.63
	20,001-30,000 บาท	33	14.73
	มากกว่า 30,001 บาท	48	21.43
หลักสูตรที่กำลังศึกษา	วท.บ. สาขานามยสิ่งแวดลอม	42	18.75
	วท.บ. สาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	102	45.54
	สบ. สาขาการสาธารณสุขชุมชน	80	35.71
เกรดเฉลี่ย (ระดับปริญญาตรี)	2.00-2.50	20	8.93
	2.51-3.00	104	46.43
	3.01-3.50	83	37.05
	3.51-4.00	17	7.59
ความต้องการที่จะศึกษาต่อหลักสูตรระดับ	ไม่ต้องการศึกษาต่อ	129	57.59
บัณฑิตศึกษาของสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์	ต้องการศึกษาต่อ	95	42.41
หลักสูตรที่ต้องการศึกษาต่อ	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสิ่งแวดลอม ความปลอดภัยและสุขภาพ (หลักสูตรพิเศษ : เรียนเสาร์-อาทิตย์)	73	76.84
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา	1	1.05

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และสุขภาพ (หลักสูตรนานาชาติ)		
สาขาสุขศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา วิจัยการสาธารณสุข (หลักสูตร นานาชาติ)	21	22.11
ประเภทผลงานวิจัยของงานวิจัย ที่ต้องการศึกษา	วิทยานิพนธ์	33
	การศึกษาค้นคว้าอิสระ	62
		34.74
		65.26

ส่วนที่ 2 ความต้องการในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4

ผลการศึกษาจำแนกรายด้านพบว่า

1. ด้านเหตุผลส่วนตัว ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างความมั่นใจและความภาคภูมิใจให้กับตนเอง ค่าเฉลี่ย 4.13 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ต้องการยอมรับจากผู้อื่น ค่าเฉลี่ย 3.79

2. ด้านครอบครัว ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกตามรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป็นเกียรติกับวงศ์ตระกูล ค่าเฉลี่ย 3.71 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครอบครัวมีทุนทรัพย์สนับสนุนทางการศึกษา ค่าเฉลี่ย 2.99

3. ด้านความเชื่อถือนของสถาบัน ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาจารย์มีผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ ค่าเฉลี่ย 4.16 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานค่าเฉลี่ย 3.83

4. ด้านบุคลากร ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างความมั่นใจและความภาคภูมิใจให้กับตนเอง ค่าเฉลี่ย 4.13 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ต้องการยอมรับจากผู้อื่น ค่าเฉลี่ย 4.11

5. ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และ เนื้อหาของหลักสูตรเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในอนาคต ค่าเฉลี่ย 4.06 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักสูตรเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ค่าเฉลี่ย 3.89

6. ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีระบบการผ่อนชำระค่าเล่าเรียนสำหรับนักศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.71 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาเป็นจำนวนมาก ค่าเฉลี่ย 3.61

7. ด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ห้องเรียนสะอาด สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ ค่าเฉลี่ย 3.97 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีห้องสมุด มีหนังสือจำนวนมาก และหลากหลาย สามารถค้นคว้าข้อมูลได้ ค่าเฉลี่ย 3.89

8. ด้านข้อมูล และประชาสัมพันธ์ ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีช่องทางในการหาค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสำนักวิชาหรือสาขาวิชาที่เปิดสอน จากสื่อต่าง ๆ เช่น เอกสารแนะนำหลักสูตร ใบปลิว แผ่นพับ บอร์ด पोสเตอร์ประชาสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ย 3.80 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีเครือข่ายศิษย์เก่าที่สามารถติดต่อได้ ค่าเฉลี่ย 3.61

9. ด้านเศรษฐกิจ ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วมีเงินเดือนที่เพิ่มขึ้น และ เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วสามารถหางานได้ง่ายขึ้น ค่าเฉลี่ย 3.78 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีทุนการทำวิจัย ค่าเฉลี่ย 3.58 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความต้องการในการเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4

ข้อ	เนื้อหา	ระดับความต้องการในการเข้าศึกษาต่อ					$\bar{X} \pm$ SD	ระดับ
		น้อยที่สุด n(%)	น้อย n(%)	ปานกลาง n(%)	มาก n(%)	มากที่สุด n(%)		
ด้านเหตุผลส่วนตัว								
1	เพิ่มวุฒิการศึกษา	7(3.13)	0(0.00)	81(36.16)	73(32.59)	63(28.13)	3.83± 0.948	มาก
2	นำความรู้ที่ได้รับไปแก้ปัญหาได้	2(0.89)	1(0.45)	43(19.20)	113(50.45)	65(29.02)	4.06± 0.761	มาก
3	ต้องการยอมรับจากผู้อื่น	5(2.23)	8(3.57)	67(29.91)	93(41.52)	51(22.77)	3.79± 0.911	มาก
4	สร้างความมั่นใจและความภาคภูมิใจให้กับตนเอง	2(0.89)	4(1.79)	48(21.43)	78(34.82)	92(41.07)	4.13± 0.873	มาก
ด้านครอบครัว								
5	ผู้ปกครองต้องการให้ศึกษาต่อ	9(4.02)	24(10.71)	105(46.88)	54(24.11)	32(14.29)	3.34± 0.985	ปานกลาง
6	ครอบครัวมีทุนทรัพย์สนับสนุนทางการศึกษา	18(8.04)	39(17.41)	115(51.34)	32(14.29)	20(8.93)	2.99± 1.000	ปานกลาง
7	เป็นเกียรติกับวงศ์ตระกูล	5(2.23)	11(4.91)	79(35.27)	79(35.27)	50(22.32)	3.71± 0.944	มาก
ด้านความเชื่อถือของสถาบัน								
8	สถาบันมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ	1(0.45)	2(0.89)	78(34.82)	96(42.86)	47(20.98)	3.83± 0.780	มาก
9	สถาบันมีมาตรฐานการศึกษา	1(0.45)	0(0.00)	66(29.46)	99(44.20)	58(25.89)	3.95± 0.771	มาก
10	ชื่อเสียงของศิษย์เก่าและนักศึกษาปัจจุบัน	2(0.89)	2(0.89)	71(31.70)	103(45.98)	46(20.54)	3.84± 0.785	มาก
ด้านบุคลากร								
11	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ และ เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	1(0.45)	1(0.45)	49(21.88)	92(41.07)	81(36.16)	4.12± 0.792	มาก
12	อาจารย์มีผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ	2(0.89)	0(0.00)	44(19.64)	93(41.52)	85(37.95)	4.16± 0.797	มาก
13	เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติ	1(0.45)	0(0.00)	50(22.32)	96(42.86)	77(34.38)	4.11± 0.774	มาก
ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน								

ข้อ	เนื้อหา	ระดับความต้องการในการเข้าศึกษาต่อ					$\bar{X} \pm SD$	ระดับ
		น้อยที่สุด n(%)	น้อย n(%)	ปานกลาง n(%)	มาก n(%)	มากที่สุด n(%)		
14	ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน	1(0.45)	1(0.45)	48(21.43)	107(47.77)	67(29.91)	4.06±0.755	มาก
15	เนื้อหาของหลักสูตรเป็นประโยชน์ ต่อการประกอบอาชีพในอนาคต	1(0.45)	1(0.45)	51(22.77)	101(45.09)	70(31.25)	4.06±0.773	มาก
16	หลักสูตรเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	1(0.45)	1(0.45)	59(26.34)	103(45.98)	60(26.79)	3.98±0.769	มาก
17	การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการปฏิบัติงานจริง	2(0.89)	0(0.00)	54(24.11)	101(45.09)	67(29.91)	4.03±0.789	มาก
18	มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และมีการส่งเสริมทางด้านวิชาการ	1(0.45)	0(0.00)	53(23.66)	107(47.77)	63(28.13)	4.03±0.748	มาก
ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา								
19	ค่าธรรมเนียมการศึกษาเหมาะสมกับหลักสูตร	5(2.23)	2(0.89)	98(43.75)	87(38.84)	32(14.29)	3.62±0.822	มาก
20	มีทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาเป็นจำนวนมาก	2(0.89)	11(4.91)	92(41.07)	87(38.84)	32(14.29)	3.61±0.824	มาก
21	มีระบบการผ่อนชำระค่าเล่าเรียนสำหรับนักศึกษา	3(1.34)	5(2.23)	87(38.84)	88(39.29)	41(18.30)	3.71±0.837	มาก
ด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก								
22	ห้องเรียนสะอาด สภาพแวดล้อม สะอาด ร่มรื่น น่าอยู่	1(0.45)	1(0.45)	64(28.57)	96(42.86)	62(27.68)	3.97±0.789	มาก
23	มีสื่อการเรียนการสอนทันสมัย มี Internet คอมพิวเตอร์ เพียงพอ	1(0.45)	4(1.79)	58(25.89)	100(44.64)	61(27.23)	3.96±0.803	มาก
24	มีมุมพักผ่อนให้กับนักศึกษา อ่านหนังสือ เล่น Internet ได้	1(0.45)	1(0.45)	63(28.13)	99(44.20)	60(26.79)	3.96±0.780	มาก
25	มีห้องสมุด มีหนังสือจำนวนมาก และ หลากหลาย สามารถค้นคว้าข้อมูลได้	2(0.89)	3(1.34)	62(27.68)	107(47.77)	50(22.32)	3.89±0.791	มาก
26	การเดินทางสะดวก	3(1.34)	8(3.57)	74(33.04)	97(43.30)	42(18.75)	3.75±0.848	มาก
ด้านข้อมูล และประชาสัมพันธ์								
27	มีระบบการแนะแนวในการศึกษาต่อ	1(0.45)	4(1.79)	87(38.84)	87(38.84)	45(20.09)	3.76±0.805	มาก
28	มีช่องทางในการหาค้นหาข้อ	1(0.45)	1(0.45)	79(35.27)	103(45.98)	40(17.86)	3.80±	มาก

ข้อ	เนื้อหา	ระดับความต้องการในการเข้าศึกษาต่อ					$\bar{X} \pm SD$	ระดับ
		น้อยที่สุด n(%)	น้อย n(%)	ปานกลาง n(%)	มาก n(%)	มากที่สุด n(%)		
	มูลเกี่ยวกับสำนักวิชาหรือสาขาวิชาที่เปิดสอน จากสื่อต่างๆ เช่น เอกสารแนะนำหลักสูตร ใบปลิว, แผ่นพับ บอร์ด , โปสเตอร์ ประชาสัมพันธ์						0.744	
29	มีโควตาให้นักศึกษาที่เรียนดีสามารถศึกษาต่อได้ โดยไม่ต้องสอบคัดเลือก	2(0.89)	7(3.13)	80(35.71)	93(41.52)	42(18.75)	3.74± 0.828	มาก
30	มีกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาอยากสมัครเข้าศึกษาต่อ	3(1.34)	7(3.13)	83(37.05)	93(41.52)	38(16.96)	3.70± 0.835	มาก
31	มีเครือข่ายศิษย์เก่าที่สามารถติดต่อได้	5(2.23)	12(5.36)	87(38.84)	82(36.61)	38(16.96)	3.61± 0.907	มาก
ด้านเศรษฐกิจ								
32	มีกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	3(1.34)	6(2.68)	89(39.73)	85(37.95)	41(18.30)	3.69± 0.846	มาก
33	มีทุนการทำวิจัย	2(0.89)	10(4.46)	100(44.64)	81(36.16)	31(13.84)	3.58± 0.817	มาก
34	เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วมีเงินเดือนที่เพิ่มขึ้น	1(0.45)	3(1.34)	82(36.61)	96(42.86)	42(18.75)	3.78± 0.776	มาก
35	เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วสามารถหางานได้ง่ายขึ้น	2(0.89)	3(1.34)	83(37.05)	90(40.18)	46(20.54)	3.78± 0.815	มาก

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4

ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 6 คน (ร้อยละ 2.68) พบว่า ในอนาคตมีความสนใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา แต่ปัจจุบันต้องการทำงานให้มีประสบการณ์ก่อน หากจะศึกษาต่อต้องการคำแนะนำด้านทุนการสนับสนุนค่าเทอม สนใจหลักสูตรภาคภาษาไทยมากกว่าหลักสูตรนานาชาติ และต้องการคำแนะนำจากรุ่นพี่ระดับบัณฑิตศึกษาในการหางานทำ

ส่วนที่ 4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยข้อมูลทั่วไป ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ด้านเกรดเฉลี่ย (ระดับปริญญาตรี) ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านความเชื่อถือของสถาบัน ด้านบุคลากรในหลักสูตร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านข้อมูลและประชาสัมพันธ์ และด้านการให้งบประมาณสนับสนุน / การกู้ยืม มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และปัจจัยข้อมูลทั่วไป ด้านเพศ อายุ ภูมิฐานะ อาชีพ หลักสูตรที่กำลังศึกษา หลักสูตรที่สนใจศึกษาต่อ และประเภทงานวิจัยที่สนใจไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาชั้นปีที่ 4 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ (N=224)

ปัจจัย	ความต้องการศึกษาต่อ ในระดับบัณฑิตศึกษา (จำนวน/ร้อยละ)		χ^2	p-value
	ต้องการ (n=95)	ไม่ต้องการ (n=129)		
1.ข้อมูลทั่วไป				
1.1.เพศ				
ชาย	7(7.37)	13(10.08)	0.64	0.32
หญิง	88(92.63)	116(89.92)		
1.2.อายุ (ปี)				
20-22 ปี	24(25.26)	38(29.46)	0.55	0.29
23 ปีขึ้นไป	71(74.74)	91(70.54)		
1.3.ภูมิลำเนา				
ภาคใต้	88(92.63)	120(93.02)	1.47	0.83
ภาคกลาง	5(5.26)	7(5.43)		
ภาคเหนือ	1(1.05)	1(0.78)		
ภาคภาคอีสาน	1(1.05)	1(0.78)		
1.4.อาชีพของผู้ปกครอง				
เกษตรกร	32(33.68)	42(33.00)	9.58	0.39
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	21(22.11)	22(17.05)		
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ	23(24.21)	23(17.83)		
พนักงานบริษัทเอกชน	4(4.21)	13(10.08)		
รับจ้างทั่วไป	14(14.74)	28(21.71)		
อื่น ๆ (ว่างงาน/แม่บ้าน)	1(1.05)	1(0.78)		
1.5.รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว (บาท)				
น้อยกว่า 10,000 บาท	18(18.95)	15(11.63)	9.24	0.03*
10,001-20,000 บาท	39(41.05)	69(53.49)		
20,001-30,000 บาท	11(11.58)	24(18.60)		
มากกว่า 30,001 บาท	27(28.42)	21(16.28)		
1.6.หลักสูตรที่กำลังศึกษา				
หลักสูตรอนามัยสิ่งแวดล้อม	14(14.74)	28(21.71)	2.80	0.25
หลักสูตรอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	42(44.21)	60(46.51)		
หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต	39(41.05)	41(31.78)		
1.7.เกรดเฉลี่ย (ระดับปริญญาตรี)				
2.00-2.50	8(8.42)	12(9.30)	12.06	0.08
2.51-3.00	40(42.11)	64(49.61)		
3.01-3.50	33(34.74)	50(38.76)		
3.51-4.00	14(14.74)	3(2.33)		
1.8.หลักสูตรที่สนใจศึกษาต่อ				
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ความ	67(70.53)	16(57.14)	132.16	8.26

ปัจจัย	ความต้องการศึกษาต่อ ในระดับบัณฑิตศึกษา (จำนวน/ร้อยละ)		χ^2	p-value
	ต้องการ (n=95)	ไม่ต้องการ (n=129)		
ปลอดภัย และสุขภาพ (หลักสูตรพิเศษ : เรียนเสาร์ -อาทิตย์)				
ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และสุขภาพ (หลักสูตรพิเศษ : เรียนเสาร์ -อาทิตย์)	8(8.42)	5(17.86)		
สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการสาธารณสุข (หลักสูตรนานาชาติ)	16(16.84)	5(17.86)		
หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิจัยการสาธารณสุข (หลักสูตรนานาชาติ)	2(2.11)	2(7.14)		
1.9.ประเภทงานวิจัยที่ท่านสนใจ (n=55)				
วิทยานิพนธ์	32(33.68)	11(20.00)	81.07	2.48
การศึกษาค้นคว้าอิสระ	63(66.32)	44(80.00)		
2.ด้านเหตุผลส่วนตัว				
น้อยที่สุด-ปานกลาง	6(6.32)	45(34.88)	25.39	<0.01**
มาก-มากที่สุด	89(93.68)	84(65.12)		
3.ด้านครอบครัว				
น้อยที่สุด-ปานกลาง	41(43.16)	92(71.32)	17.99	<0.01**
มาก-มากที่สุด	54(56.84)	37(28.68)		
4.ด้านความน่าเชื่อถือของสถาบัน				
น้อยที่สุด-ปานกลาง	14(14.74)	58(44.96)	22.91	<0.01**
มาก-มากที่สุด	81(85.26)	71(55.04)		
5.ด้านบุคลากรในหลักสูตร				
น้อยที่สุด-ปานกลาง	5(5.26)	43(33.33)	25.60	<0.01**
มาก-มากที่สุด	90(94.74)	86(66.67)		
6.ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน				
น้อยที่สุด-ปานกลาง	8(8.42)	42(32.56)	18.38	<0.01**
มาก-มากที่สุด	87(91.58)	87(67.44)		
7.ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา				
น้อยที่สุด-ปานกลาง	31(32.63)	68(52.71)	8.95	0.03**
มาก-มากที่สุด	64(67.37)	61(47.29)		
8.ด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก				
น้อยที่สุด-ปานกลาง	11(11.58)	51(39.53)	21.36	<0.01**
มาก-มากที่สุด	84(88.42)	78(60.47)		
9.ด้านข้อมูล และประชาสัมพันธ์				
น้อยที่สุด-ปานกลาง	24(25.26)	66(51.16)	15.27	<0.01**
มาก-มากที่สุด	71(74.74)	63(48.84)		
10.ด้านการให้เงินสนับสนุน / การกู้ยืม				
น้อยที่สุด-ปานกลาง	20(21.05)	63(48.84)	18.19	<0.01**
มาก-มากที่สุด	75(78.95)	66(51.16)		

* สถิติ Pearson's Chi-Square ($p < 0.05$)

** สถิติ Fisher's Exact Test ($p < 0.05$)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำนวน 224 คน พบว่าปัจจัยในด้านต่าง ๆ ต่อความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับได้จากความคิดเห็นมากไปน้อย ดังนี้ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านความน่าเชื่อถือของสถาบัน ด้านบุคลากรในหลักสูตร ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านข้อมูลและประชาสัมพันธ์ ด้านการให้งบประมาณสนับสนุน/การกู้ยืม และด้านครอบครัว และปัจจัยด้านรายได้ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ด้านเกรดเฉลี่ย (ระดับปริญญาตรี) ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านความเชื่อถือของสถาบัน ด้านบุคลากรในหลักสูตร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านข้อมูลและประชาสัมพันธ์ และด้านการให้งบประมาณสนับสนุน / การกู้ยืม มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ด้านเกรดเฉลี่ย (ระดับปริญญาตรี) ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านความเชื่อถือของสถาบัน ด้านบุคลากรในหลักสูตร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านข้อมูลและประชาสัมพันธ์ และด้านการให้งบประมาณสนับสนุน/การกู้ยืม มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ดังนี้

1. ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความต้องการการเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เพราะในระดับบัณฑิตศึกษาตลอดระยะเวลาการศึกษา มีค่าใช้จ่ายประมาณ 180,000 บาท ค่าใช้จ่ายเหล่านี้มักมีการสนับสนุนจากครอบครัว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bonneau และ Grobon (2022) พบว่าความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ที่ส่งผลต่อโอกาสเข้าถึงการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2. ด้านเกรดเฉลี่ย มีความสัมพันธ์กับความต้องการการเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากเกรดเฉลี่ยเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งในการเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565

3. ด้านเหตุผลส่วนตัว มีความสัมพันธ์กับความต้องการการเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากต้องการสร้างความมั่นใจและความภาคภูมิใจให้กับตนเอง นำความรู้ที่ได้รับไปแก้ปัญหา ต้องการเพิ่มวุฒิการศึกษา และต้องการยอมรับจากผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพวรรณ กระจำจาย (2556) ที่พบว่าเหตุผลในการศึกษาต่อคือ ต้องการเพิ่มพูนความรู้ นำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพ หารายได้พิเศษ พัฒนาทักษะเพื่อความก้าวหน้าในสายงานของตนเอง

4. ด้านครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความต้องการการเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากครอบครัวมีแรงจูงใจให้บุตรหลานตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา โดยครอบครัวสามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตรหลานได้ เนื่องจากมีภูมิฐานะในภาคใต้ มีค่าครองชีพไม่สูงและมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เหมาะสมรวมถึงเป็นเกียรติกับวงศ์ตระกูล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ สว่างแสง (2564) พบว่า มหาวิทยาลัยที่มี

ภูมิลำเนาใกล้ภูมิลำเนา ทำให้ประหยัดในการเดินทาง ค่าครองชีพ และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเหมาะสมกับการเรียนการสอน

5. ด้านความน่าเชื่อถือของสถาบัน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจาก มีมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 ได้แก่ คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร คุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีการปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะ 5 ปี เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งการมีชื่อเสียงของศิษย์เก่ามีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ สว่างแสง (2564) พบว่า ความมีชื่อเสียงและความครบถ้วนสมบูรณ์ในการบริหารจัดการคณะหน่วยงาน เป็นสิ่งสำคัญที่จูงใจให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ

6. ด้านบุคลากรในหลักสูตร มีความสัมพันธ์กับความต้องการการเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจาก อาจารย์ผู้สอนของสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการสอน และเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีคุณวุฒิการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการ มีผลงานทางวิชาการและงานวิจัยเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ การให้บริหารวิชาการที่เป็นประโยชน์สังคม ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานในการบริการนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ คุณปลื้ม (2555) พบว่า ปัจจัยความต้องการการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีความน่าเชื่อถือเป็นบุคลากรที่มีคุณวุฒิความรู้และประสบการณ์มีต่อการเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

7. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับความต้องการการเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากเนื้อหาของหลักสูตรเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในอนาคตให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปฏิบัติงานจริงและมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการส่งเสริมทางด้านวิชาการ มีระบบประกันคุณภาพการศึกษามาเป็นส่วนหนึ่งในการวัดผล ประเมินผลด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนของสำนักวิชาให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุวัฒน์ สว่างแสง (2564) พบว่า คุณภาพของหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยและคณะ หน่วยงานถือเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจของผู้เรียนที่จะทำการศึกษาต่อในสถานการศึกษาที่ผู้เรียนให้ความสนใจ

8. ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความต้องการการเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจาก ค่าธรรมเนียมการศึกษาเหมาะสมกับหลักสูตร มีทุนการศึกษาและมีระบบการผ่อนชำระค่าเล่าเรียนสำหรับนักศึกษา ส่งผลให้ผู้เรียนตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกานต์พิชา ปิยะธรรมวรกุล (2564) และฮาซันอัคริม ดงนะเต็ง และ ครรชิต เชื้อขำ (2563) ที่ทำการศึกษาค้นคว้าความต้องการการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรมหาบัณฑิต พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการทุนสนับสนุนการศึกษาและทุนด้านการวิจัยสำหรับนักศึกษา

9. ด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความสัมพันธ์กับความต้องการการเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วยห้องเรียนสะอาด สภาพแวดล้อม สะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย มี Internet คอมพิวเตอร์เพียงพอ มีมุมพักผ่อนให้กับนักศึกษา มีห้องสมุด มีหนังสือจำนวนมาก และสามารถค้นคว้าข้อมูลได้หลากหลายรวมถึงการเดินทางสะดวก มีผลต่อความต้องการเลือกเข้าศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐธิดา ศรีวะอุไร (2556) พบว่า ปัจจัยด้านสถานที่ในการศึกษา มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจศึกษาต่อ ซึ่งรวมถึงสถานที่เรียนมีห้องสมุดให้ค้นคว้าและศึกษาข้อมูล สถานที่เรียนมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีน่าเข้ามาศึกษา สถานที่เรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย

10. ด้านข้อมูล และประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับความต้องการการเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากช่องทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์ของสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์รับสมัครผ่านช่องทางป้ายประชาสัมพันธ์ เอกสารแนะนำหลักสูตร ใบปลิว แผ่นพับ บอร์ด पोสเตอร์ การประชาสัมพันธ์ออนไลน์ ตลอดจนรับคำแนะนำและชักชวนจากเพื่อน รุ่นพี่ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และบุคลากรของสำนักวิชา ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลข่าวสารและตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร ชันตะคุ และคณะ (2563) พบว่า การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการรับสมัครการเข้าศึกษา โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ ซึ่งเป็นแรงเสริมที่ทำให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกสถานศึกษา เช่น ช่องทางการประชาสัมพันธ์บนสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์

ของสำนักวิชา เพจเฟซบุ๊กสำนักวิชา การส่งหนังสือประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้เกิดการตัดสินใจที่สูงในการเข้าศึกษา

11. ด้านการให้สนับสนุนงบประมาณ/การกู้ยืม มีความสัมพันธ์กับความต้องการการเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากการสนับสนุนให้มีกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา มีทุนการทำวิจัย เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วมีเงินเดือนที่เพิ่มและสามารถหางานได้ง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อมูลจากการวิจัยสามารถนำไปปรับใช้ในการจัดการวางแผนรับนักศึกษาและพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ของสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เปิดสอนหลักสูตรที่เน้นความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก การเปิดสอนหลักสูตรที่บูรณาการจากหลายศาสตร์ และความยืดหยุ่นของการศึกษา

2. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยใช้ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน ที่เป็นที่ยอมรับในสายอาชีพการทำงาน ตลอดจนอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงานเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

3. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาควรมีแผนสนับสนุนด้านแหล่งทุนสนับสนุนค่าเล่าเรียน และทุนด้านการวิจัย สำหรับนักศึกษา รวมถึงการประชาสัมพันธ์แหล่งทุนภายนอกให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาควรศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีปีสุดท้าย เพื่อให้ทราบความต้องการของนักศึกษาปัจจุบัน และนำผลการศึกษาไปพัฒนาเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ให้มีนักศึกษาสมัครเข้าเรียนเพิ่มขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ ยิ้มเที่ยง คณบดีสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร ธนะภพ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริอุมา เจาะจิตต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันจิรา มหาบุญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมรัตน์ วัฒนสิทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมานี ธีระรัตนสุนทร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริดา สันสาคร ให้การสนับสนุนและให้คำแนะนำการวิจัยในครั้งนี้ นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ทุกคนที่อนุญาตให้ศึกษาและเก็บข้อมูล และขอบคุณสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ที่สนับสนุนงบประมาณการวิจัยจากกองทุนสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ตลอดจนเพื่อนพนักงานในสำนักงานคณบดีทุกคน ที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจจนเสร็จสิ้นกระบวนการวิจัย ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม และผู้ที่ได้ศึกษาผลการวิจัยฉบับนี้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐธิดา ศรีวะอุไร. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี). Ubon Ratchathani University E-Thesis & E-Research. <https://www.esanpedia.oar.ubu.ac.th/e-research/?q=node/1792>
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558. (17 พฤศจิกายน 2558). *ราชกิจจานุเบกษา*, 132(พิเศษ 295 ง), 12–24.

- ประคอง กรรณสูตร. (2542). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาริชาติ คุณปลื้ม. (2555). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท: กรณีศึกษา นักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี. *วารสารวิชาการศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี*, 9(2), 35–43.
- พรเพ็ญ วงศ์พจน์. (2559). *ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของนักศึกษาในการเลือกเรียนระดับบัณฑิตศึกษา และแนวทางการเพิ่มจำนวนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์). PSU Knowledge Bank.
<https://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2016/17170>
- ภาณุวัฒน์ สว่างแสง. (2564). แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (TCAS 61). *วารสารนวัตกรรมและวัฒนธรรมองค์การ*, 12(1), 154–177.
- วลัยพร ชันตะคุ, จริญญา สมอุดร และ นวรัตน์วี ชินอัครวัฒน์. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2563. *วารสาร Journal of Modern Learning Development*, 5(4), 28–39.
- ศศิธร บุรณ์เจริญ. (2560). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรระดับปริญญาโทของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. *วารสาร Mahidol R2R e-Journal*, 4(2), 136–159.
- ส่วนแผนงานและยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. (2561). *ยุทธศาสตร์ 20 ปี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*. Retrieved from <https://dpl.wu.ac.th/2018/06/15/strategicplan20year/>
- สุภารัตน์ พิชายธรรมวารกุล. (2564). ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*, 5(1), 33–46.
- อัมพวรรณ กระจำจาย. (2556). *การศึกษาความต้องการการเข้าศึกษาต่อหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการเรียนรู้และสื่อสารมวลชน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ฮาซันอักกริม ดงนะเต็ง และ ครรชิต เชื้อข้า. (2563). ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง. *วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์*, 4(1), 111–125.
- Bonneau, C., & Grobon, S. (2022). Unequal access to higher education based on parental income: Evidence from France. World Inequality Lab Working Paper 2022/01.